

Bölcs, mint a kankalin

A tél – vagy ami idén tél helyett volt – már csak múló emlék. Megfigyelték már? Amíg az ember kicsi, mindig az van, ami éppen van; az élet egy nagy jelen, egy kicsinyke múlt meg egy halvány jövő. Később aztán az arányok változni kezdenek: nemhogy a jelent, de a jövőt is szorgosan átlapátoljuk a múltba, megtanulva, hogy minden elmúlik. Minden tavasz első napján – az ember természetesen sosem tudhatja, hogy melyik a tavasz első napja, de mindig van egy olyan nap, amikor benne van a levegőben, hogy most egy darabig nem fogunk többet fázni – eszembe jut egy sor Cseh Tamástól, a *Harmadik levélrészlet*ből: „...Túléltük bár, de igénybe vett”. Egy kicsit kopottasnak érezzük magunkat olyankor, sápadt a bőr, üres a vitaminraktár – nem egyértelmű, hogy miből táplálkozik bennünk a remény, de hogy valamiből táplálkozik, az egészen biztos.

A tavasz közeledésének mindig vannak jelei. E jeleket azért érdemes ismerni, mert bármikor erőt meríthetünk belőlük. Némelyik már novemberben vagy decemberben látható – elég csak ránézni, és biztosak lehetünk benne, hogy előbb-utóbb tavasz lesz. A pitypangnak elég egy-két enyhébb nap, hogy gyorsan kipattintson egy élénksárga virágot, és valahonnan méh vagy valami más repülő rovar is megül rajta mindig. A dolgok a természetben nem ok nélkül és nem is fölöslegesen történnek, hiszen a korán ébredő méh éhesen térhetne haza – ha ugyan eljutna hazáig – a pitypang nélkül, és a pitypang is hiába virágozna, ha nem számíthatna a méhek termékenyítő közreműködésére. Következtetést viszont nem lehet levonni belőle: ha hidegebbre fordul az idő, becsukódik, a föld feletti része talán el is fagy – bár a benne lévő kutyatej egy bizonyos fokig fagyálló –, és csendben vár tovább.

„Hernyók, nyüvek, álcák, molyok, nagy giliszták élősködtek az örök erőkön” – énekli Cseh Tamás, mielőtt eljut odáig hogy „túléltük”. A fentiek közül a tél folyamán leginkább a molyokkal lehet találkozni – van belőlük a lakásban épp elég, és van kinti is, olyan, amelyik kifejezetten télen repül. Ami viszont a nagy gilisztákat illeti, egyszerre érkeznek az első tavaszi esőkkel. A földigiliszta nem egy időjós fajta, nem jelez semmit előre: akkor jön elő, amikor itt van az ideje – ellentétben a kankalinnal.

A kankalin ugyanis nem vesz tudomást az évszakokról. Még csak enyhülésre sincs szüksége: egyszer csak úgy dönt valamikor februárban, hogy ideje szirmot bontani. Éjszaka gondolkodik egy kicsit, aztán hajnalra van rajta három új levél, meg a közepén két sárgásfehér bimbó.

Ugyanarról a növényről beszélünk, amelyik *primula* néven minden virágboltban kapható. De a kankalin mégis más: őshonos itt, hozzátartozik a természetes vegetációhoz, kitanulta a helyi viszonyokat. Hogy egy igazán lokális példával éljek: a budapesti Cinege utcában is jól érzi magát. A Ci-

nege utca 4. szám alatti telek elhanyagolt, gázos, gondozatlan gyümölcsfák és előregedett tuják nőnek rajta: Ez azonban egyáltalán nem zavarja a kankalint, ő pontosan tudja, mi a helyes stratégia ebben a közegben. Nevezetes hely egyébként a Cinege utca 4., pontosan szemben van az 5.-tel, ahol a miniszterelnök lakik: a kormányfői portával közvetlenül szomszédos házakon kívül ugyanis ez az egyetlen, ahonnan belátni Orbánékhoz. A 4.-ben, hátul a fák között áll egy sárga színű ház, ami mellé magas tornyot is építettek valaha a tréfás kedvű tulajdonosok. Az épület sokáig elhagyottan állt, aztán egyszer csak – már jócskán a NER-ben – híre kelt, hogy eladták. Kíváncsi voltam, hogy ki vehette meg, pontosabban (éppen a stratégiai fekvés miatt) biztos voltam benne, hogy vagy közvetlenül az Orbán családhoz került, vagy a család valamelyik strómanjához.

Ezen a ponton kénytelen vagyok néhány szót ejteni Ghaith Pharaonról, a nemzetközi pénzmosás fáraójáról (a sztori itt látszólag élesen elkanyarodik a növényi intelligencia titokzatos működésétől, de vissza fogunk térni), merthogy ő lett végül a vevő. Pharaon úrról annyit mindenképpen érdemes tudni, hogy kétes hírnevét gyakorló maffiózók és a bukás határán egyensúlyozó diktátorok vagyonának kimentésével és tisztára mosásával szerezte. Afféle pénzügyi szolgáltató volt egy speciális üzletágban, amelyben pénz alatt kizárólag olyan lopott holmit értenek, aminek jogos tulajdonosai más, sokkal becsületesebb állampolgárok vagy egyenesen az adófizetők lennének. Pharaon úr ismerte a módját, hogyan kell az ilyesfajta pecsétes eredetű tőkejavakat – fizikai valójukban vagy elektronikus tranzakciók révén – kijuttatni az országból, és az arab világ bankrendszerén keresztül biztonságos helyre diffundálni. Ehhez értett, erről volt híres, ezzel szerezte tekintélyes vagyonát, ebből élt.

78

Egy gazdag ember természetesen pusztá véletlenségből is vásárolhatja ingatlant a miniszterelnökkel szemben Budapest és Magyarország egyik legdrágább utcájában. Csakhogy egy normális országban a nemzetbiztonság egy Pharaon-kaliberű embert nem engedne a kormányfő közelébe – konkrétan: normális országba be se tehetné volna a lábát, mivel a már említett finanszírozási ügyletek, illetve azok haszonélvezői kapcsán nemzetközi körözés alatt állt többek között terrorizmus, csalás, sikkasztás, fegyverkereskedelem, prostitúció, illetve – ami történetünk szempontjából talán még érdekesebb – illegális bevándorlás támogatása miatt. Nálunk azonban a szóban forgó úriember vízumot és tartózkodási engedélyt kapott (sőt honosítási kérelmet is benyújtott), a cége, a Pharaon-Delta Fejlesztési Kft. pedig simán megvehette a kormányfői rezidenciával szemben álló tornyos lakot, és még simábban köthetett üzleteket Orbán Viktor családtagjaival, többek között Tiborc Istvánnal, Orbán Ráhel férjével. Hogy mást ne mondjunk, egy másik Pharaon-cég volt a vevője annak a József nádor téri épületnek, amelynek luxusszállóvá alakítása, illetve az ahhoz társuló fairtás rengeteget szerepelt a sajtóban, de már nem Pharaon, hanem Tiborc névéhez kötve.

Szóval a véletlent kizárhatjuk, és az sem valószínű, hogy a szolgálatok pillanatnyi figyelemzavaráról volt szó: országunk vezetőjének a nemzet-

építés egy adott pontján fontos lett, hogy a közelében tudja a lopott közvagyonok eltüntetésének Paganinijét. Ennél már csak az érdekesebb és – jóhiszemű magyarázattal – megmagyarázhatatlanabb, ami kicsivel később Ghaith Pharaonnal történt. Azok után ugyanis, hogy 2015–2016-ban egyre látványosabban beépült a NER-elitbe – kastélyt vett Seregélyesen, szüreti mulatságon látta vendégül a környékbeli új földesurakat stb. –, 2017 januárjában elhunyt, de úgy, hogy sem halálának helye, sem temetésének helyszíne és időpontja nem ismert, a holttestét se látta senki. Tekintélyes vagyona viszont jórészt magyar (azon belül pedig „közeli”) kezekbe került.

A Cinege utca 4. a kankalinok legnagyobb örömére azóta is üresen áll. Mint fentebb kitértem rá, a kankalinnak nem okoz problémát, hogy alkalmazkodjon a környezethez: ahol magas a gaz, mint például a 4-es szám kertjében, ott akár kétarasnyi szárat növeszt, és annak a tetején hozza a virágait. Ahol viszont rendszeresen nyírják a kertészek a fűvet, mint a Cinege utca 5.-ben (vagy a 13.-ban, ami elvben nem Orbánéké, de egyrészt szomszédos vele, másrészt lakatlan, harmadrészt ugyanaz a kertész gondozza), ott olyan rövid száron virágozik, hogy elfér a frissen vágott gyep között, a fűnyírógép forgókése nem tesz kárt benne. Ehhez pedig, ha belegondolunk, kell egyfajta intelligencia, sőt memória is. A kankalinnak észlelnie kell, hogy levágták, vagy néha le szokták vágni, és valahonnan azt is tudnia kell, hogy ilyen viszonyok között az a megoldás, ha nem nyújtja túlságosan magasra a fejét.

De van valami, ami még ennél is sokkal nyilvánvalóbban utal rá, hogy a kankalin bölcs. Amikor ugyanis virágzásnak indul – történjen az akár február elején a még deres fű között –, akkor igazán kemény téli periódus már nem szokott következni. (Ezt már évek óta figyelem, és mindig bejött, egyetlen látványos, de a szabályt csak félig-meddig megkérdőjelező kivétellel: 2013 márciusára gondolok, amikor a nemzeti ünnepen váratlanul leszakadt a hó, a belügyminiszter arra kért mindenkit, hogy üljön át egy másik autóba, és a nyugati országrészt végül az osztrák hókotrók szabadították ki a tavaszi hótakaró fogságából.) Vagyis a kankalin egyfelől képes tanulni a saját tapasztalataiból, másfelől meg az időben vissza- és előrefelé is tud gondolkodni.

Idén amúgy egy február közepi napon jelentek meg rajta az első bimbók. És bár még hideg volt – igaz, a nap azért sütött –, én azt a bizonyos Cseh Tamás dalt dudorászva ballagtam le a buszmegállóhoz.